

INSTYTUT TEOLOGICZNY

Program studiów pierwszego stopnia

Specjalność: biblistyka

Podkowa Leśna 2026/2027

**WY JESTEŚCIE
SOLĄ DLA
ZIEMI**

**WY JESTEŚCIE
ŚWIATŁEM
ŚWIATA**

TWÓRZ WIĘZI

INSPIRUJ

ZMIENIAJ

**WYŻSZA SZKOŁA
TEOLOGICZNO-
HUMANISTYCZNA**

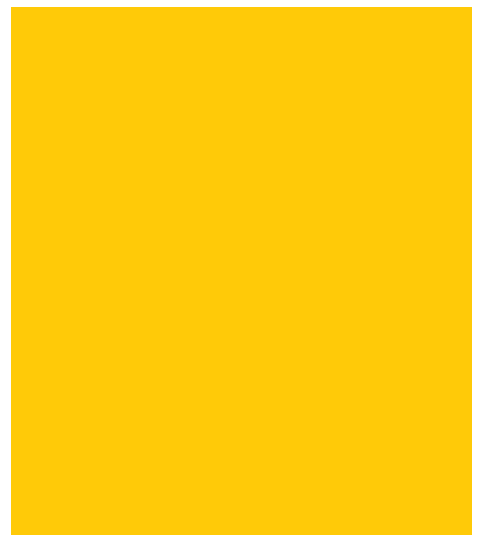
im. Michała
Beliny-Czechowskiego

ul. Jana Pawła II 39, Żółwin
05-807 Podkowa Leśna
tel.: (22) 758 92 14
e-mail: it@wsth.pl
www.wsth.pl

Spis treści

Wstęp	4
1. Program studiów	6
1.1. Efekty kształcenia	6
1.2. Modułowy program studiów	8
1.3. Program studiów z podziałem na lata	10
1.4. Kalendarium roku akademickiego 2026/2027	10
2. Opis przedmiotów	15
2.1. Moduł ogólny	15
2.2. Moduł językowy	16
2.3. Moduł biblijny	17
2.4. Moduł teologii historycznej	21
2.5. Moduł teologii systematycznej	22
2.6. Moduł teologii praktycznej	23
2.8. Praktyki zawodowe	25
3. Pracownicy IT	27
3.1. Kierownictwo IT	27
3.2. Rada IT	27
3.3. Sekretariat IT	27
3.4. Wykładowcy IT	28
4. Zasady studiów w IT	36
4.1. Uzyskanie zaliczenia i zasady oceniania	36
4.2. Obecność na zajęciach	36
4.3. Uczciwość akademicka	37

Wstep

Wstęp

Studia w Wyższej Szkole Teologiczno-Humanistycznej (WSTH) prowadzone są zgodnie z programem kształcenia obowiązującym na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, sporządzonym zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez Senat Uczelni. Program kształcenia obejmuje:

1. opis kierunkowych efektów kształcenia, określony przez Senat Uczelni w drodze uchwały, oraz
2. program studiów, uchwalony przez Radę Instytutu w drodze uchwały, po zaopiniowaniu przez Senat.
3. W przypadku studiów prowadzonych na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej proces kształcenia umożliwia uzyskanie takich samych efektów kształcenia¹.

Prezentowany materiał zawiera szczegółowe informacje na temat programu studiów z biblistyki w Instytucie Teologicznym WSTH oraz opis modułów, które są realizowane w trakcie całego programu w roku akademickim 2026/2027. Czytelnik będzie mógł zapoznać się także opisem poszczególnych przedmiotów (zob. 2. Opis przedmiotów) tworzących moduły programu i dowiedzieć się z kim będzie je realizował (zob. 3. Pracownicy IT). Zapozna się także z zasadami dotyczącymi zaliczeń, oceniania, frekwencji i oczekiwaniami dotyczącymi uczciwości akademickiej (zob. 4. Zasady studiów w IT).

WSTH dołoży wszelkich starań, aby informacje były możliwie pełne i dokładne. Należy pamiętać jednak, że niewielkie zmiany w organizacji między etapem planowania a faktycznym nauczaniem są nieuniknione. Postaramy się ograniczyć je do minimum, a w przypadku jakichkolwiek zmian Student/Studentka zostanie o tym poinformowany/poinformowana ze stosownym wyprzedzeniem.

Jako pracownicy Instytutu byłibyśmy bardzo wdzięczni za sugestie dotyczące zmian w prezentowanym opracowaniu, które Twoim zdaniem mogą być pomocne w uchwyceniu całościowego i szczegółowego procesu kształcenia.

¹ Zob. *Regulamin studiów pierwszego stopnia Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej im. Michała Beliny-Czechowskiego*, §7.1-2.

1. Program studiów

1. Program studiów

Studia z biblistyki realizowane w IT prowadzone są wyłącznie w trybie niestacjonarnym. Program studiów obejmuje siedmiosemestralny okres realizacji (6 semestrów dydaktycznych i 1 semestr licencjacki [łącznie 3,5 roku]).

W systemie studiów niestacjonarnych godziny przeznaczone na realizację przedmiotów rozbite są na godziny kontaktowe, tj. czas spędzony na wykładach, ćwiczeniach i seminariach wraz z wykładowcą oraz godziny, które student/studentka realizuje indywidualnie z wykorzystaniem różnorodnych materiałów, nagrań, filmów, quizów, testów, itp., dostępnych na platformie e-learningowej WSTH.

Program studiów z biblistyki zakłada efekty kształcenia (zob. 1.1.), których realizacja równa się 180 punktom ECTS (Europejski System Transferu Punktów [ang. European Credit Transfer System]). Punkty ECTS stanowią miarę średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania efektów uczenia się. Punkt ECTS odpowiada 25–30 godzinom pracy studenta obejmującym zajęcia organizowane przez uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z tymi zajęciami², tj. samodzielne przygotowywanie się do egzaminu, samodzielna lektura, przygotowanie i prezentacja projektu, przygotowywanie się do zajęć, przygotowanie prezentacji itd.

1.1. Efekty kształcenia

Efekty kształcenia założone dla studiów biblijno-pastoralnych są osiąmane przez studentów/studentki poprzez zaliczenia w toku studiów przedmiotów oraz praktyk zawodowych. Po ukończeniu całego procesu nauczania student/studentka powinni osiągnąć następujące efekty w zakresie wiedzy (teorii), umiejętności (zdolności stosowania wiedzy w praktyce) i kompetencji (personalnych i społecznych):

Wiedza (W)

1. Moduł językowy:
 - a) Student/studentka rozróżnia podstawowe formy gramatyczne i składniowe oraz pamięta słownictwo z zakresu języka hebrajskiego;
 - b) Student/studentka rozróżnia podstawowe formy gramatyczne i składniowe oraz pamięta słownictwo z zakresu języka greckiego;
 - c) Student/studentka rozróżnia podstawowe formy gramatyczne i składniowe oraz pamięta słownictwo z zakresu języka angielskiego, zwłaszcza w zakresie języka teologicznego;
2. Moduł biblijny:
 - a) Student/studentka definiuje środowisko historyczno-kulturowe Starego i Nowego Testamentu;
 - b) Student/studentka opisuje zagadnienia z zakresu wstępu ogólnego i szczegółowego do Pisma Świętego;
 - c) Student/studentka określa główne tematy z zakresu teologii biblijnej zbiorów ksiąg i autorów kanonu biblijnego;
 - d) Student/studentka określa główne problemy hermeneutyki biblijnej;
 - e) Student/studentka definiuje metodologię egzegetyczną stosowaną w biblistyce.
3. Moduł historyczny:
 - a) Student/studentka streszcza historię Kościoła chrześcijańskiego od jego początków do współczesności z szczególnym uwzględnieniem historii Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego;

² Zob. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Art. 67.1-3.

- b) Student/studentka określa główne zagadnienia dyskursu teologicznego w historii Kościoła;
 - c) Student/studentka określa rozwój teologii Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego i definiuje jej specyficzne aspekty.
4. Moduły teologii systematycznej:
- a) Student/studentka opisuje adwentystyczne rozumienie głównych zagadnień z zakresu dogmatyki;
 - b) Student/studentka opisuje adwentystyczne rozumienie głównych zagadnień z zakresu etyki teologicznej.
5. Moduł teologii praktycznej:
- a) Student/studentka definiuje główne koncepcje światopoglądowe z szczególnym uwzględnieniem społeczeństwa polskiego;
 - b) Student/studentka definiuje zasadnicze wyzwania współczesnego duszpasterstwa i określa metody służby na tym polu;
 - c) Student/studentka prezentuje metody współczesnej ewangelizacji.
 - d) określone problemy duszpasterskie

Umiejętności (U)

1. Moduł językowy:
- a) Student/studentka dokonuje tłumaczenia tekstu biblijnego Starego i Nowego Testamentu na język polski (względnie inny język nowożytny);
 - b) Student/studentka uzasadnia wnioski egzegetyczno-teologiczne w odwołaniu do tekstu oryginalnego;
 - c) Student/studentka komunikuje się w języku angielskim z uwzględnieniem dyskursu teologicznego.
2. Moduł biblijny:
- a) Student/studentka interpretuje tekst biblijny uwzględniając jego kontekst historyczno-kulturowy;
 - b) Student/studentka stosuje diachroniczne i synchroniczne metody egzegezy biblijnej w wykładni tekstu Starego i Nowego Testamentu;
 - c) Student/studentka syntezuje myśl teologiczną kanonu Pisma Świętego;
 - d) Student/studentka znajduje praktyczne implikacje wynikające z egzegezy biblijnej.
3. Moduł historyczny:
- a) Student/studentka wykazuje krytyczną świadomość wieloaspektowej złożoności chrześcijaństwa;
 - b) Student/studentka wskazuje korelacje pomiędzy kontekstem historycznym Kościoła a rozwojem myśli teologicznej w chrześcijaństwie, z szczególnym uwzględnieniem adwentyzmu;
 - c) Student/studentka wskazuje procesy, które wpływały na bieżący kształt chrześcijaństwa i określonych postaci teologii;
 - d) Student/studentka wyjaśnia bieżące aspekty teologii, etyki i funkcjonowania Kościoła w odwołaniu do wydarzeń i zjawisk, które je zdeterminowały.
4. Moduł teologii systematycznej:
- a) Student/studentka posiada umiejętność krytycznej oceny różnych założeń i konstrukcji teologicznych, filozoficznych i etycznych;
 - b) Student/studentka prezentuje dogmatyczne i etyczne nauczanie adwentyzmu;
 - c) Student/studentka wskazuje praktyczne implikacje wynikające z określonych wątków teologii adwentystycznej.
5. Moduł teologii praktycznej:
- a) Student/studentka wykazuje umiejętność krytycznej oceny różnych założeń i konstrukcji teologicznych, filozoficznych, psychologicznych, socjologicznych i kulturowych dotyczących tożsamości indywidualnych i wspólnotowych oraz ich pozytywnych i negatywnych skutków;

- b) Student/studentka wykorzystuje wiedzę z zakresu biblistyki i teologii systematycznej w katechezie, duszpasterstwie i misji Kościoła;
- c) Student/studentka stosuje rozmaite metody i narzędzia w zakresie poradnictwa duszpasterskiego;
- d) Student/studentka planuje, koordynuje i prowadzi ewangelizację nakierowaną na potrzeby społeczeństwa.

Kompetencje (K)

1. Student/studentka posiada krytyczną świadomość poziomu własnej wiedzy i umiejętności;
2. Student/studentka wykazuje niezależność w myśleniu i krytyczną samoświadomość względem własnych przekonań, zobowiązań i uprzedzeń;
3. Student/studentka rozwija zainteresowania dotyczące różnych dyscyplin w zakresie dziedziny nauk teologicznych;
4. Student/studentka współpracuje w grupie, przyjmując w niej różne role;
5. Student wykazuje ostrożność w wyrażaniu opinii i szacunek względem odmiennych poglądów;
6. Student dostrzega konieczność ciągłego rozwoju duchowego i stosowania zasad Ewangelii w wymiarze życia społecznego.

1.2. Modułowy program studiów

Realizacja wskazanych powyżej efektów kształcenia dla specjalności biblijno-pastoralnej obejmuje realizację programu zorganizowanego w modułach przedmiotowych, w: (1) module ogólnym; (2) module językowym; (3) module biblijnym (4); module teologii historycznej; (5) module teologii systematycznej; (6) module teologii praktycznej; oraz (7) module praktyk zawodowych.

PRZEDMIOT	PROWADZĄCY	LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH		FORMA ZALICZENIA	PUNKTACJA ECTS
MODUŁ OGÓLNY					
Logika i teoria poznania	mgr D. Stanisławski	10	5 w./ 5 ćw.	zal. oc.	3
Światopoglądy i religie	mgr K. Pasikowski	14	10 w./4 ćw.	zal. oc.	3
Emisja głosu	mgr K. Głowacka	8	ćw.	zal.	2
Metodyka pisania pracy naukowej	mgr K. Głowacka	5	ćw.	zal. oc.	3
Seminarium licencjackie	dr A. Grześkowiak	10	sem.	zal.	10
ŁĄCZNIE		47		-	21
MODUŁ JĘZYKOWY					
Język hebrajski	dr hab. A. Kluczyński dr J. Oświeciński	50	30 w./20 ćw.	zal. oc. + egz.	10
Język grecki	mgr M. Krzesiński dr A. Grześkowiak	50	30 w./20 ćw.	zal. oc. + egz.	10
ŁĄCZNIE		100		-	20

MODUŁ BIBLIJNY					
Wstęp ogólny do Pisma Świętego	mgr Z. Makarewicz	8	w.	egz.	5
Pięcioksiąg	mgr M. Krzesiński	15	10 w./5 ćw.	egz.	6
Księgi historyczne ST	dr J. Oświeciński	15	10 w./5 ćw.	egz.	6
Księgi dydaktyczne ST	mgr Z. Makarewicz	15	10 w./5 ćw.	egz.	6
Księgi prorockie ST	dr hab. A. Kluczyński	15	10 w./5 ćw.	egz.	6
Księga Daniela	mgr D. Polok	25	15 w./10 ćw.	egz.	6
Egzegeza ST	dr hab. A. Kluczyński mgr M. Krzesiński	25	15 w./10 ćw.	egz.	8
Ewangelie i Dzieje Apostolskie	dr A. Grześkowiak	20	15 w./5 ćw.	egz.	8
Listy Pawła i List do Hebrajczyków	mgr M. Krzesiński	20	15 w./5 ćw.	egz.	8
Listy powszechne NT	mgr P. Bylina	15	10 w./5 ćw.	egz.	7
Księga Objawienia	dr A. Grześkowiak	25	15 w./10 ćw.	egz.	6
Egzegeza NT	dr A. Grześkowiak	25	15 w./10 ćw.	egz.	8
ŁĄCZNIE		223		-	84
MODUŁ TEOLOGII HISTORYCZNEJ					
Judaizm okresu Drugiej Świątyni	dr hab. A. Kluczyński	15	10 w./5 ćw.	egz.	5
Historia Kościoła	mgr T. Semeniuk	20	15 w./5 ćw.	egz.	5
Historia Kościoła ADS	dr Ł. Romanowski	15	10 w./5 ćw.	egz.	5
ŁĄCZNIE		50		-	15
MODUŁ TEOLOGII SYSTEMATYCZNEJ					
Wstęp do teologii	dr Ł. Romanowski	12	w.	egz.	5
Dogmatyka	dr A. Grześkowiak mgr K. Pasikowski mgr P. Bylina mgr D. Polok	30	20 w./10 ćw.	egz.	8
Etyka teologiczna	mgr M. Maikowski	15	10 w./5 ćw.	egz.	6
Teologia pism Ellen G. White	dr Ł. Romanowski	15	10 w./5 ćw.	zal. oc.	4
ŁĄCZNIE		72		-	23

MODUŁ TEOLOGII PRAKTYCZNEJ					
Homiletyka	mgr M. Harasim	12	7 w./5 ćw.	egz.	5
Duszpasterstwo	mgr M. Krzyżanowski	12	7 w./5 ćw.	egz.	5
Misjologia	mgr M. Micyk	15	10 w./5 ćw.	egz.	5
ŁĄCZNIE		39		-	15
MODUŁ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNY					
PRAKTYKI					
Praktyki pastoralne	mgr K. Pasikowski	180	ćw.	zal.	6
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN		700	ŁĄCZNA LICZBA ECTS		180

1.3. Program studiów z podziałem na lata

PRZEDMIOT	PROWADZĄCY	ROKI				
		Liczba godzin	Liczba godzin kontaktowych w trybie niestacjonarych	Forma zaliczenia	Punktacja ECTS	
MODUŁ OGÓLNY						
Logika i teoria poznania	mgr D. Stanisławski	30	10	5 w./ 5 ćw.	egz.	3
Emisja głosu	mgr K. Głowacka	15	8	ćw.	zal.	2
Metodyka pisania pracy naukowej	mgr K. Głowacka	15	5	ćw.	zal. oc.	3
MODUŁ JĘZYKOWY						
Język hebrajski	dr hab. A. Kluczyński	60	23	13 w./10 ćw.	zal. oc.	5
Język grecki	mgr M. Krzesiński	60	22	12 w./10 ćw.	zal. oc.	5
MODUŁ BIBLIJNY						
Wstęp ogólny do Pisma Świętego	mgr Z. Makarewicz	15	8	w.	egz.	5
Pięcioksiąg	mgr M. Krzesiński	30	15	10 w./5 ćw.	egz.	6
Księgi historyczne ST	dr J. Oświeciński	30	15	10 w./5 ćw.	egz.	6
Księgi dydaktyczne ST	mgr Z. Makarewicz	30	15	10 w./5 ćw.	egz.	6
Księgi prorockie ST	dr hab. A. Kluczyński	30	15	10 w./5 ćw.	egz.	6

MODUŁ TEOLOGII HISTORYCZNEJ						
Historia Kościoła	mgr T. Semeniuk	45	20	15 w./5 ćw.	egz.	5
MODUŁ TEOLOGII SYSTEMATYCZNEJ						
Wstęp do teologii	dr Ł. Romanowski	30	12	w.	egz.	5
MODUŁ TEOLOGII PRAKTYCZNEJ						
Homiletyka	mgr M. Harasim	30	12	7 w./5 ćw.	egz.	5
PRAKTYKI						
Praktyki pastoralne	mgr K. Pasikowski	60	60	ćw.	zal.	2
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH			240	ŁĄCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS		64

PRZEDMIOT	PROWADZĄCY	ROK II				
		Liczba godzin	Liczba godzin kontaktowych studiów niestacjonarnych	Forma zaliczenia	Punkcja ECTS	
MODUŁ OGÓLNY						
Światopoglądy i religie	mgr K. Pasikowski	30	14	10 w./4 ćw.	zal. oc.	3
MODUŁ JĘZYKOWY						
Język hebrajski	dr hab. A. Kluczyński	60	22	12 w./10 ćw.	egz.	5
Język grecki	dr A. Grześkowiak	60	23	13 w./10 ćw.	egz.	5
MODUŁ BIBLIJNY						
Ewangelie i Dzieje Apostolskie	dr A. Grześkowiak	45	20	15 w./5 ćw.	egz.	8
Listy Pawła i List do Hebrajczyków	mgr M. Krzesiński	45	20	15 w./5 ćw.	egz.	8
Listy powszechnie NT	mgr P. Bylina	30	15	10 w./5 ćw.	egz.	7
MODUŁ TEOLOGII HISTORYCZNEJ						
Judaizm okresu Drugiej Świątyni	dr hab. A. Kluczyński	30	15	10 w./5 ćw.	egz.	5
Historia Kościoła ADS	dr Ł. Romanowski	30	15	10 w./5 ćw.	zal. oc.	5
MODUŁ TEOLOGII PRAKTYCZNEJ						
Duszpasterstwo	mgr M. Krzyżanowski	30	12	7 w./5 ćw.	egz.	5
Misjologia	mgr M. Micyk	30	15	10 w./5 ćw.	egz.	5

PRAKTYKI						
Praktyki pastoralne	mgr K. Pasikowski	60	60	ćw.	zal.	2
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH			230	ŁĄCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS		58

PRZEDMIOT	PROWADZĄCY	ROK III				
		Liczba godzin	Liczba godzin konsultacji studiów niestacjonarnych	Forma zaliczenia	Punktacja ECTS	
MODUŁ OGÓLNY						
Seminarium licencjackie	dr A. Grześkowiak	30	10	sem.	zal.	10
MODUŁ BIBLIJNY						
Księga Daniela	mgr D. Polok	45	25	15 w./10 ćw.	egz.	6
Egzegeza ST	mgr M. Krześciński	45	25	15 w./10 ćw.	egz.	8
Księga Objawienia	dr A. Grześkowiak	45	25	15 w./10 ćw.	egz.	6
Egzegeza NT	dr A. Grześkowiak	45	25	15 w./10 ćw.	egz.	8
MODUŁ TEOLOGII SYSTEMATYCZNEJ						
Dogmatyka	dr A. Grześkowiak mgr K. Pasikowski mgr P. Bylina mgr D. Polok	60	30	20 w./10 ćw.	egz.	8
Etyka teologiczna	mgr M. Maikowski	30	15	10 w./5 ćw.	egz.	6
Teologia pism E.G. White	dr Ł. Romanowski	30	15	10 w./5 ćw.	zal. oc.	4
PRAKTYKI						
Praktyki pastoralne	mgr K. Pasikowski	60	60	ćw.	zal.	2
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH			230	ŁĄCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS		58

ŁĄCZNA LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH W TRAKCIE CAŁEGO PROGRAMU STUDIÓW NIESTACJONARNYCH	700	ŁĄCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA CAŁEGO PROGRAMU STUDIÓW	180
---	------------	---	------------

1.4. Kalendarium roku akademickiego 2026/2027

TERMINY ZJAZDÓW NIESTACJONARNYCH ORAZ ZAJĘĆ W TRYBIE ON-LINE

L.p.	TERMIN ZJAZDU	TRYB
1.	17-18.10.2026	zjazd stacjonarny (WSTH) (zajęcia oraz inauguracja roku akademickiego)
2.	14-15.11.2026	zjazd stacjonarny (WSTH)
3.	28-29.11.2026	on-line
4.	19-20.12.2026	zjazd stacjonarny (WSTH)
5.	16-17.01.2027	on-line
6.	30-31.01.2027	on-line
7.	20-21.02.2027	zjazd stacjonarny (WSTH)
8.	20-21.03.2027	zjazd stacjonarny (WSTH)
9.	03-04.04.2027	on-line (wyłącznie dla I-III spec. pedagogiczno-katechetycznej oraz IV spec. biblijno-pastoralnej)
10.	18.04.2027	on-line
11.	16.05.2027	zjazd stacjonarny (WSTH)
12.	06.06.2027	on-line
13.	20.06.2027	zjazd stacjonarny (WSTH)
14.	19.09.2027	ostateczny termin zaliczeń przedmiotów w roku 2026/2027

TERMINY EGZAMINÓW LICENCJACKICH:

- I. 28.02.2027
- II. 27.06.2027

2. Opis przedmiotów

2. Opis przedmiotów

2.1. Moduł ogólny

Logika i teoria poznania – w zakresie przedmiotu studenci poznają definicję i język Klasycznego Rachunku Zdań (KRZ), nauczą się operacji formalizowania wyrażen języka naturalnego i prezentowania wypowiedzi oraz rozumowań w języku KRZ w notacji infiksowej oraz prefiksowej. Poznają metody sprawdzania prawdziwości wyrażen za pomocą maczy logicznych. Poznają definicję KRZ w ujęciu aksjomatycznym, przeprowadzą proste dowody logiczne przy użyciu reguły wnioskowania w systemie dowodów założeniowych wprost i nie wprost.

Studenci poznają definicję i język Klasycznego Rachunku Predykatów (KRP), nauczą się formalizowania wyrażen języka naturalnego i zapisywania tychże wyrażen w notacji KRP.

W zakresie Teorii Poznania studenci poznają najważniejsze zagadnienia epistemologiczne takie jak: rodzaje procesów poznawczych, definicję języka naturalnego, znaku i jego właściwości. Omówione zostaną zagadnienia z zakresu semantyki – funkcje oznaczania, zagadnienie sensu i znaczenia, pojęcie intencjonalności oraz jego implikacje we współczesnej kognitywistce.

Światopoglądy i religie – Przedmiot „Światopoglądy i religie” wprowadza studentkę/studenta w zagadnienia współczesnego myślenia o religii oraz o systemach światopoglądowych, które kształtują obraz świata w dzisiejszych społeczeństwach. Kurs ma charakter interdyscyplinarny – łączy podstawy klasycznej religio-logii z refleksją nad różnorodnością ideowych fundamentów, które determinują współczesne postrzeganie człowieka, Boga i sensu życia. Rozszerzając klasyczną analizę faktu religii, przedmiot uwzględnia także nurty nienaznaczone religijnie, takie jak ateizm, agnostycyzm, humanizm świecki czy nowoczesne formy duchowości.

Zajęcia obejmują zagadnienia metodologiczne (nazwa, historia, przedmiot, metody religio-logii, paradygmaty socjologiczny i psychologiczny), a także analizę podstawowych pojęć, takich jak religia, wiara, doświadczenie religijne, racjonalność, objawienie. Student/ka zapoznaje się z głównymi systemami religijnymi świata, ich podstawowymi założeniami oraz wpływem na kulturę i tożsamość zbiorową. Szczególny nacisk położony jest na rozumienie religii i światopoglądów w kontekście aktualnych zjawisk społecznych, takich jak pluralizm, sekularyzacja, fundamentalizm, synkretyzm czy duchowość postmodernistyczna.

Refleksja prowadzona jest z perspektywy metareligijnej, co umożliwia nabycie kompetencji w zakresie naukowego, a zarazem dialogicznego podejścia do tematu religii i światopoglądów. Studenci uczą się rozpoznawać i analizować systemy wartości obecne w otaczającym ich społeczeństwie, a także lepiej rozumieć własną tożsamość religijną w relacji do innych stanowisk światopoglądowych.

W kontekście specjalności biblijno-pastoralnej, przedmiot ten służy rozwijaniu umiejętności:

- analitycznego myślenia w zakresie porównania religii i światopoglądów,
- dialogu międzyreligijnego i międzyświatopoglądowego, prowadzonego w duchu szacunku i kompetencji,
- stosowania doktryny chrześcijańskiej w aktualnym kontekście kulturowo-społecznym.

Wiedza zdobyta na tym kursie wspiera także inne obszary edukacji teologicznej: hermeneutykę biblijną (poprzez kontekstualizację Biblii wśród innych tekstów religijnych), filozofię religii (poprzez refleksję nad istotą i uzasadnieniem wiary) oraz apologetykę (poprzez pogłębione zrozumienie miejsca chrześcijaństwa w świecie różnorodnych przekonań i postaw).

Emisja głosu – Zajęcia z przedmiotu zostały podzielone na dwie części. Pierwsza część zapewnia studentowi wiedzę dotyczącą budowy aparatu mowy, układu oddechowego i jego funkcji, higieny posługiwania się

głosem. Przygotowuje go także do stosowania zasad poprawnej i starannej wymowy oraz stosowania odpowiedniej profilaktyki zaburzeń w obrębie aparatu głosu. Druga część zajęć ma charakter warsztatowy i dotyczy poznania i praktycznego zastosowania umiejętności posługiwania się głosem. Jest to także praktyczna praca nad tekstem mówionym i formą jego przekazu.

Metodyka pisania pracy naukowej – Przedmiot „Metodyka pisania pracy naukowej” ma na celu praktyczne przygotowanie studentów do samodzielnego tworzenia tekstów akademickich: od prostych prac zaliczeniowych i artykułów, aż po kompleksową pracę dyplomową. W przeciwieństwie do ogólnej metodologii badań naukowych, kurs koncentruje się na konkretnych umiejętnościach warsztatowych, niezbędnych w toku studiów teologicznych, a także przy realizacji projektów badawczych i popularyzatorskich.

Studenci zapoznają się z zasadami formułowania tematu, stawiania problemów badawczych, pracy z literaturą przedmiotu, przygotowywania przypisów i bibliografii, a także z regułami redakcji i stylu akademickiego. Omówione zostaną również różne typy tekstów naukowych (esej, artykuł, recenzja, referat, praca dyplomowa), zasady logicznego argumentowania, stosowania poprawnej terminologii oraz prezentacji wyników pracy w sposób przejrzysty i zgodny z wymaganiami formalnymi.

Przedmiot ma charakter praktyczny: oprócz wprowadzenia teoretycznego, studenci wykonują szereg ćwiczeń pisemnych i projektowych, które pomagają im doskonalić warsztat oraz rozwijać kompetencje przydatne nie tylko w środowisku akademickim, ale także w służbie kaznodziejskiej, edukacyjnej i publicystycznej. Zajęcia sprzyjają również ugruntowaniu nawyków samodzielnej, krytycznej analizy oraz odpowiedzialnego posługiwania się źródłami.

Celem kursu jest nie tylko podniesienie jakości prac studenckich, ale także wsparcie w procesie pisania pracy licencjackiej oraz zachęcenie do dalszego rozwoju naukowego.

2.2. Moduł językowy

Język hebrajski – Bóg, o którym świadczy Pismo Święte jest Bogiem, który objawił się w historii i doświadczeniu poszczególnych ludzi, narodu Izraela oraz w inkarnacji Syna Bożego. Wybrał także konkretny język, w którym zostały zapisane Prawo, Prorocy i Pisma (Tanach). Język ten, jak każdy inny, ma swoje reguły gramatyczne, idiomy, swą specyfikę, które wyrażają myśl ludzką, jest jednak językiem szczególnym, gdyż w niego „wcieliło” się Słowo Boże.

Zajęcia obejmują, w pierwszej kolejności, kurs gramatyki języka hebrajskiego biblijnego (na poziomie podstawowym) w formie wykładów i ćwiczeń. Kurs rozpoczyna się od wyjaśnienia zagadnień wstępnych dotyczących głównie pisowni i fonetyki języka hebrajskiego Biblii, poznania spółgłosek i samogłosek, struktury sylaby, nauki pisma i poprawnej wymowy, po czym następuje wyjaśnienie dalszych zasad gramatycznych: morfologicznych i składniowych, co w dalszej perspektywie znacząco ułatwia prawidłową lekturę tekstów biblijnych oraz pracę ze słownikiem. Program pierwszego roku zakłada opanowanie pisowni i fonetyki oraz podstaw morfologii oraz poznanie wszystkich części mowy ze szczególnym naciskiem na odmianę czasownika.

Drugi rok obejmuje gramatykę języka hebrajskiego oraz lekturę oryginalnych tekstów Starego Testamentu. Część gramatyczna skupia się na uzupełnieniu wiedzy filologicznej dotyczącej języka hebrajskiego i jej zastosowania w praktyce. Temu też służy lektura oryginalnych tekstów Starego Testamentu. Te zajęcia poświęcone są głównie lekturze i analizie oryginalnego hebrajskiego tekstu Starego Testamentu z uwzględnieniem przekładów.

Nacisk kładzie się na dobre zrozumienie tekstu i umiejętność właściwego przekładu, zwracając uwagę na związki składniowe i frazeologiczne, charakteryzujące dany okres języka hebrajskiego. Lektura tekstów Starego Testamentu dotyczy przede wszystkim Biblii hebrajskiej, na początku czyta się głównie *Torę* czyli *Pięcioksiąg* i drugi dział, zatytułowany *Prorocy*, a następnie trudniejsze teksty ostatniego działu – *Pisma*. Główny nacisk kładzie się na teksty szczególnie istotne z adwentystycznego punktu widzenia.

Celem przedmiotu jest umożliwienie studentom opanowanie języka hebrajskiego w stopniu, jaki pozwoli im na samodzielną pracę z oryginalnym tekstem Starego Testamentu, jego szczegółową egzegezę oraz zrozumienie sposobu myślenia żydowskiego świata w starożytności.

Język grecki – Nauka przedmiotu język grecki Nowego Testamentu prowadzony jest w sposób systematyczny. Nauka zaczyna się od podstawowych zwrotów i najprostszych zdań, poprzez krótkie fragmenty tekstu zwartego, aż do części rozdziałów zawartych w Nowym Testamencie. Głównym celem nauki języka greckiego jest czytanie ze zrozumieniem Nowego Testamentu. Szczegółowe cele zostały ukierunkowane na: rozwijanie sprawności językowych poprzez poprawne czytanie tekstu, rozpoznawanie konstrukcji składniowych, dokonywanie transformacji gramatycznych, zapoznanie z terminologią pochodzenia greckiego, zapamiętywanie słownictwa nowotestamentowego, rozumienie tekstu Nowego Testamentu. Ponadto w grupie zaawansowanej możliwe będą ćwiczenia z tworzenia wypowiedzi, komentowania tekstu oryginalnego, analizy i interpretacji tekstów Nowego Testamentu. Wszystkie wskazane elementy mają wpłynąć na rozwój intelektualny, emocjonalny i moralny studentów.

2.3. Moduł biblijny

Wstęp ogólny do Pisma Świętego – ma na celu ukazanie Biblii jako jedyne źródła objawienia oraz jej niezwykłości na tle starożytnej literatury pozabiblijnej. Przedmiot omawia istotne czynniki składające się na prawidłowe rozumienie Pisma Świętego takie jak: znajomość tła historycznego, geograficznego, archeologicznego i filologicznego Biblii. Ukazuje zręby filologii języków biblijnych, historię i topografię Palestyny. Przedstawia problematykę natchnienia i kanonu Pisma Świętego z uwzględnieniem różnic konfesyjnych. Przybliża Biblię jako dzieło Bosko-ludzkie przez pryzmat redakcji, rewizji tekstu, przekładów biblijnych i krytyki tekstu. Zapoznaje z podstawowymi zasadami objaśniania tekstu biblijnego. Kształtuje umiejętności objaśnienia podstawowych kwestii związanych z Biblią.

Pięcioksiąg – W czasach panowania Imperium Rzymskiego wszystkie drogi prowadziły do Rzymu, tak w teologii biblijnej wszystkie drogi prowadzą do fundamentalnej części Pisma Świętego, zwanej Pięcioksięgiem. Tych pięć pierwszych ksiąg Biblii zwanych po hebrajsku Torą (hebr. *torah* - „instrukcja”, „prawo”) stanowią niezmienny punkt wyjścia dla większości (jeśli nie wszystkich?) zagadnień teologicznych. To właśnie one są głównym materiałem źródłowym poddanym szerokim studiom podczas tego przedmiotu.

W trakcie zajęć studenci będą wprowadzeni w najważniejsze zagadnienia wstępne, takie jak: autorstwo, czas powstania, źródła oraz tło historyczne ksiąg składających się na Pięcioksiąg. Studenci będą zapoznani ze stosownymi narzędziami służącymi do interpretacji tychże ksiąg. Będą mieli świadomość istnienia głównych problemów egzegetycznych. Jednak głównym celem przedmiotu jest poznanie i zrozumienie głównej narracji Pięcioksięgu i jej ważności dla dalszej narracji kanonu Pisma oraz teologii biblijnej. Dzięki temu, będą mogli docenić rolę Pięcioksięgu dla naśladowców Chrystusa, który zapowiadał, że „musi się spełnić wszystko, co jest napisane o mnie w zakonie Mojżesza, i u proroków, i w Psalmach” (Łk 24,44).

W trakcie zajęć studenci zostaną zapoznani z aktualnym stanem badań nad literaturą podmiotu. Efektem kształcenia będzie przygotowanie studentów do odpowiedzialnej interpretacji Pięcioksięgu oraz umiejętność wykorzystania jego treści w celach homiletycznych, dydaktycznych oraz ewangelizacyjnych.

Księgi historyczne Starego Testamentu – przedmiot ma na celu ukazanie zagadnień wstępowych (takich jak: autorstwo, tło geograficzne, historyczne i kulturowe) oraz głównych myśli teologicznych dwunastu natchnionych ksiąg hebrajskich: Księgi Jozuego, Księga Sędziów, Księga Rut, Pierwsza Księga Samuela, Druga Księga Samuela, Pierwsza Księga Królewska, Druga Księga Królewska, Pierwsza Księga Kronik, Druga Księga Kronik, Księga Ezdrasza, Księga Nehemiasza, Księga Estery.

Księgi dydaktyczne Starego Testamentu – przedmiot ma na celu ukazanie studentom zagadnień wstępowych (takich jak: autorstwo, tło geograficzne, historyczne i kulturowe, kanoniczność, krytyka tekstu, struktura i kompozycja, rodzaj literacki) oraz głównych myśli teologicznych (z uwzględnieniem akcentów mesjaniistycznych) pięciu natchnionych ksiąg hebrajskich: Księgi Hioba, Księgi Psalmów, Księgi Przysłów (Przypowieści), Księgi Koheleta (Kaznodziei Salomona), Księgi Pieśni nad Pieśniami

Celem wykładów jest także pomoc studentom w praktycznym zastosowaniu ponadczasowych myśli zawartych w tych starożytnych dziełach.

Księgi prorockie Starego Testamentu – przedmiot ma na celu ukazanie zagadnień wstępowych (takich jak: autorstwo, tło geograficzne, historyczne i kulturowe) oraz głównych myśli teologicznych dwunastu natchnionych ksiąg hebrajskich: Księgi Izajasza, Księgi Jeremiasza, Trenów, Księgi Ezechiela, Księgi Daniela oraz zbioru Dwunastu proroków mniejszych (Księgi: Ozeasza, Joela, Amosa, Abdiasza, Jonasza, Micheasza, Nahuma, Habakuka, Sofoniasza, Aggeusza, Zachariasza oraz Malachiasza).

Księga Daniela – ta starotestamentowa księga zawiera unikalny materiał profetyczny, którego treść sięga aż do czasów ostatecznych. Dostarcza opisu dramatycznych historii życia ludzi, których wiara została poddana różnym próbom. Stąd poznanie tej księgi może w znaczącym stopniu ugruntować zaufanie do Boga lub nawet wzbudzić wiarę w Niego.

Ewangelie i Dzieje Apostolskie – Ewangelie kanoniczne są najważniejszym źródłem biblijnym ukazującym postać Jezusa historycznego oraz świadectwem wiary pierwszego Kościoła. Ich treść i orędzie stanowi fundament rozumienia Ewangelii Boga i dostarcza historycznych podstaw dla osobistej wiary całego Kościoła i poszczególnych wierzących.

Zasadniczym celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w zagadnienia wprowadzające czterech Ewangelii oraz Dziejów Apostolskich, które stanowią drugą część Dwudziętego św. Łukasza. W ramach zajęć omówione zostaną także zagadnienia literackie, główne trudności egzegetyczne dotyczące tych pięciu pierwszych ksiąg Nowego Testamentu oraz zaprezentowana zostanie synteza teologii Mk, Mt, Łk – Dz oraz J.

Celem kursu jest także uświadomienie studentom szerokiej panoramy problematyki badań nowotestamentowych i wzbudzenie pragnienia dalszego rozwoju i pogłębiania studiów w zakresie interpretacji Pisma Świętego. Rozwój ten może dokonywać się poprzez dalsze poznawanie najnowszych osiągnięć biblistyki, kierowane i samodzielne uprawianie egzegezy przy wykorzystaniu szerokiej palety metod egzegetycznych, zapoznanie się z najnowszymi metodami literaturoznawstwa i szeroko rozumianym *milieu* czasów Nowego Testamentu. Wszystko to winno wpływać na świadomość potrzeby ciągłego rozwoju nie tylko intelektualnego, ale także duchowego.

Listy Pawła i List do Hebrajczyków – Przedmiot jest poświęcony wprowadzeniu do literatury epistolarnej związanej z Apostołem Pawłem, która stanowi większą część zbioru pism Nowego Testamentu. Głównym zagadnieniem badawczym przedmiotu są Listy Pawłowe oraz List do Hebrajczyków, który jest dziełem anonimowym. W związku z tym, studenci będą zapoznani ze starożytnymi praktykami epistolarnymi, sylwetką Apostoła Pawła oraz tłem historyczno-kulturowym jego działalności misyjnej i okolicznościami powstania listów. Zostanie zwrócona uwaga na literacką konstrukcję listów, ich retoryczny charakter, a nade wszystko ich teologiczne przesłania. Studenci będą zapoznani również z wachlarzem technik egzegetycznych służących interpretacji listów oraz zostaną uświadomieni, co do trudności interpretacyjnych oraz kontrowersji związanych z recepcją tekstów Pawłowych oraz Listu do Hebrajczyków. Dzięki temu będą świadomi głównych kierunków studiów nad ową literaturą oraz przygotowani do ich analizy i interpretacji w celach kerygmaticznych.

Listy powszechnie Nowego Testamentu – Listy Powszechnie stanowią zbiór siedmiu ksiąg Nowego Testamentu, będących z jednej strony materiałem historycznym, pozwalającym zapoznać się z problemami trapiącymi wczesny Kościół, a z drugiej – stanowiących wciąż żywe świadectwo wiary chrześcijańskiej. Zawarta w nich nauka jest czystym zapisem ewangelicznego przesłania, toteż studiowanie ich treści pozwala skonfrontować współczesne idee pojawiające się w różnych nurtach chrześcijańskich z wiarygodnym przesłaniem zostawionym przez Chrystusa.

Podstawowymi celami nauczania są: (1) Ukształtowanie umiejętności rozpoznawania w analizowanym materiale ewangelicznych treści; (2) Dostarczenie wiedzy biblijnej; (3) Pogłębianie umiejętności dokonywania poprawnej egzegezy tekstu biblijnego.

Realizacja tych celów wymaga od studentów: 1. Znajomości treści *Listów Powszechnych* w zakresie podstawowym; (2) Rozumienia kontekstu historyczno-kulturowego towarzyszącego powstawaniu *Listów Powszechnych*; oraz (3) Znajomości zasad interpretacji tekstu biblijnego obowiązujących w Kościele Adwentyistów Dnia Siódmego.

Księga Objawienia – Apokalipsa Jana (Ap), pod wieloma względami, należy do fenomenów literatury biblijnej. W całym Piśmie Świętym ma wyłącznie jeden odpowiednik gatunkowy, starotestamentową apokalipsę – Księgę Daniela. Pewnego rodzaju paradoksem jest tytuł dzieła i recepcja samej księgi w wielowiekowej tradycji interpretacyjnej Kościoła. Apokalipsa (gr. ἀποκάλυψις) wskazuje na objawienie, odsłonięcie, czy też wyjawienie. Tytuł sugerowałby zatem uczytelnienie rzeczy niejasnych, niedostępnych. Księga stała się jednak symbolem tajemniczości i niezrozumiałości. Augustyn, w swym wiekopomnym dziele, *De civitate Dei*, pisał: „W księdze, zwanej Objawieniem, jest wprawdzie wiele rzeczy powiedzianych niejasno, by te ciemne miejsca ćwiczyły umysł czytającego” (XX, 17). Zestawienie tych słów z historią interpretacji Ap nasuwa wniosek, że ćwiczenia te nie zawsze okazywały się wystarczające. A efekty namysłu nad dziełem Jana, zamiast popychać ku głębszym poszukiwaniom, potrafiły zdeprimować niejednego czytelnika Pisma Świętego. Marcin Luter, we wprowadzeniu do Ap z 1545 r. stwierdza: „Tak długo, jak ten rodzaj prorocstwa pozostaje bez wyjaśnienia i nie posiada pewnej interpretacji, jest prorocstwem zakrytym i głupim, i nie przyniosło jeszcze korzyści ani owoców, jakie miało dać chrześcijaństwu. Tak też to do tej pory było z tą księgą. Wielu próbowało swych sił, ale po dzień dzisiejszy nie osiągnęli żadnej pewności [co do jej poprawnego wyjaśnienia – A.G.], a niektórzy wtlaczali w nią masę głupot, które pochodziły z ich własnych głów. Z tego też powodu, że jej interpretacja jest niepewna, a znaczenie ukryte, my także, pozostawiliśmy ją aż do tego czasu” (WL 6:376). W istocie, nie tylko chrześcijańska starożytność i średniowiecze, ale także nowożytna reformacja nie mogły poszczycić się sensownymi komentarzami do Księgi Objawienia.

Zmiana sytuacji nastąpiła wraz z powstaniem nowych metod badawczych egzegezy biblijnej. Historyczno-krytyczna perspektywa, namysł nad rozumieniem dzieł literackich w ich oryginalnym kontekście, próby określenia *Sitz im Leben* całego gatunku, jak i samej Ap, rzeczowe studia dotyczące hermeneutyki Ap oraz określenia źródeł tekstu. Intensyfikacja badań intertekstualnych pomiędzy Księgą Objawienia a Starym Testamentem i pozabiblijną literaturą żydowską dostarczyły nowego, wartościowego budulca, z którego można było wznosić cenne konstrukcje egzegetyczne.

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego od samych początków swego istnienia darzył apokaliptykę biblijną ogromną atencją. Nie dziwi więc, że studiom nad Ap poświęcano i poświęca się wielką uwagę. Przez wiele dziesięcioleci w nauczaniu Kościoła podpierano się ważnym komentarzem autorstwa Uriasza Smitha (*Daniel and the Revelation. The Response of History to the Voice of Prophecy. A Verse by Verse Study of these Important Books of the Bible*, Battle Creek 1897). Na nim zbudowana była także wykładnia flagowego dzieła biblijnego: *Seventh-Day Adventist Bible Commentary* (red. F. Nichol, t. VII, Hagerstown: Review and Herald, ²1980, s. 715-990). Istotnym wydarzeniem w kontekście adwentystycznej interpretacji Ap było utworzenie i publikacja wyników pracy Daniel and Revelation Committee (*Daniel & Revelation Committee Series*, t. I – VII, Silver Spring: Biblical Research Institute, 1992). W kilkuletniej pracy komitetu poddano rewizji wiele wątków dotychczasowej egzegezy księgi. Efekty działalności DRC wprowadziły świeży powiew i ośmieliły adwentystycznych biblistów w poszukiwaniach rozwiązań, które w większym stopniu będą zakorzenione w samym tekście Ap.

W trakcie wykładów studenci będą mieli możliwość zapoznać się z bieżącym stanem wiedzy na temat tej ważnej dla adwentyzmu księgi. Zapoznają się z zagadnieniami wprowadzającymi, hermeneutyką, egzegezą i syntezą teologiczną Księgi Objawienia. Będą mieli także możliwość ćwiczyć się w wykorzystaniu narzędzi egzegetycznych, jakie zdobyli we wcześniejszych etapach kształcenia.

Egzegeza Starego Testamentu – Egzegeza jest podstawowym sposobem badania Pisma Świętego. Głównym celem przedmiotu jest wzbudzenie pragnienia i przygotowanie studentów do samodzielnego uprawiania egzegezy starotestamentowych tekstów w celu nauczania ich orędzia. Bibliistyka doczekała się wielu podejść i metod egzegetycznych. Najważniejsze z nich będą zaprezentowane studentom w celu ukazania podstawowych umiejętności analizy i interpretacji tekstów zgodnej z kanonami adwentystycznej hermeneutyki biblijnej. Celem egzegezy będzie odkrycie teologicznego nauczania danego fragmentu Pisma oraz podanie propozycji jego teraźniejszego zastosowania używając metod analizy literackiej zgodnie z podejściem hermeneutycznym zorientowanym na czytelnika, jednak równocześnie uwzględniając dane z analizy prowadzonej metodami zorientowanymi na autorze. Studenci będą również wprowadzeni w podstawowe zasady krytyki tekstu Starego Testamentu. Ten przedmiot będzie prowadzony zgodnie z założeniem, że studenci wykorzystają go w późniejszej służbie duszpastersko-katechetycznej, dlatego zostaną też podane ważne informacje, które ukarzą w jaki sposób wykorzystać egzegezę do tworzenia kazań ekspozycyjnych oraz inny materiałów służących do przekazywania biblijnego orędzia Biblii Hebrajskiej w chrześcijańskim nauczaniu.

Egzegeza Nowego Testamentu – Każda religia „księgi” musi zderzyć się z zasadniczym problemem dotyczącym tekstu, tj. problemem jego interpretacji. Dystans czasowy, kulturowy, językowy, jaki istnieje pomiędzy światem w którym zrodził się dany tekst, a rzeczywistością i kontekstem kulturowym współczesnego czytelnika, utrudnia proces poznawczy i domaga się wzmoczonego i świadomego wysiłku czynionego celem dotarcia do znaczenia treści przekazywanych w starożytnych dokumentach.

Wysiłkom poznawczym mającym na celu zbliżenie się do sensu wypowiedzi muszą kierować zasady, mające na celu zabezpieczenie krytycznego i odpowiedzialnego charakteru procesu interpretacyjnego. W ramach zajęć omówione zostaną zagadnienia dotyczące rozumienia tekstu z perspektyw współczesnego czytelnika,

znajdującego się poza tekstem, w innym kontekście historyczno-kulturowym, który nie jest bezpośrednim adresatem tekstów biblijnych, ale ich „drugim” czytelnikiem. Omówione zostaną także historyczne i współczesne metody egzegezy biblijnej, począwszy od zasad egzegezy starożytnego judaizmu i chrześcijaństwa, poprzez chrześcijańską egzegezę doby średniowiecza i nowożytności, po współczesną metodologię egzegezy, w której tekst analizowany jest w dwóch zasadniczych ujęciach (diachronicznym i synchronicznym). Studenci zapoznają się z takimi narzędziami egzegezy, jak: krytyka tekstu, analiza literacka, analiza form, historia redakcji, analiza semiotyczna (semantyka, syntaksa, pragmatyka), analiza retoryczna, analiza narracyjna oraz analiza intertekstualna. Nauka metod egzegezy Nowego Testamentu dokonywana będzie przede wszystkim w oparciu o ćwiczenia z greckim tekstem Nowego Testamentu ze wskazaniem na praktyczne ich wykorzystanie w kontekście homiletycznym i duszpasterskim.

2.4. Moduł teologii historycznej

Judaizm okresu Drugiej Świątyni – znajomość żydowskiej historii i literatury stanowi ważny aspekt w poznaniu źródeł, które ukonstytuowały religię chrześcijańską. Okres tzw. Drugiej Świątyni (516/515 p.n.e.–70 n.e.), „pomiędzy Starym i Nowym Testamentem”, tworzy kontekst, w jakim żył i działał Jezus, apostołowie i w jakim zrodził się Kościół. Jego poznanie posiada niebagatelne znaczenie nie tylko dla religioznawstwa, ale także dla biblistyki i historii Kościoła w pierwszych wiekach. Umożliwia spojrzenie na orędzie nowotestamentowe z uwzględnieniem teologicznych presupozycji autorów, którzy wyrażali chrześcijańską naukę kategoriami teologii, w której byli ukształtowani. Uwzględnienie tego kontekstu, jako warunków konstytuujących myślenie wczesnochrześcijańskie, zmusza dziś nie tylko biblistów, ale także systematyków do ponownego namysłu i redefiniowania niektórych aspektów doktryny chrześcijańskiej.

W ramach przedmiotu omówione zostaną: (1) historia tego okresu; (2) ugrupowania i instytucje; oraz (3) literatura żydowska Drugiej Świątyni.

Historia Kościoła – przedmiot obejmujący omówienie historii chrześcijaństwa trwającej ponad dwa tysiące lat. Kościół był i pozostaje żywym i rozwijającym się organizmem. Znajomość jego historii stanowi jeden z rdzeni wiary. Przedmiot zakłada prezentację poszczególnych epok, zjawisk, ludzi żyjących w przestrzeni historycznej. Tworzy ona część światowego dziedzictwa historycznego i pokazuje stronę duchową cywilizacji ludzkiej.

Celem przedmiotu jest zdobycie wiedzy o Kościele na jego poszczególnych etapach oraz uzyskanie podstaw dla zrozumienia funkcjonowania Kościoła w XXI w. W obrębie zajęć omówione zostaną najważniejsze wydarzenia w historii Kościoła, we wczesnym chrześcijaństwie, średniowieczu, nowożytności i współczesności, które miały wpływ na jego obecny stan.

W tym kursie student/studentka uświadomi sobie szeroką perspektywę istnienia Kościoła w Europie Zachodniej oraz części Wschodniego kontynentu. Adekwatnie do omawiania poszczególnych zagadnień, będzie mógł poznać: decyzje soborów ekumenicznych, rozporządzenia imperatorów, życie biskupów, dokumenty prawne, modlitwy, dzieła pisane na przestrzeni historii związane z Kościołem, sztukę kościelną oraz codzienne życie zwykłych ludzi. Celem tego jest zestawienie kompletnego obrazu Kościoła w historii. Umożliwi to zrozumienie procesów kościelnych, buduje wiarę oraz poczucie tego, że jesteśmy częścią potężnego ciała Chrystusowego, o który On się troszczy.

Historia Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego – przedmiot ma na celu przybliżenie studentom ewolucji oraz kluczowych momentów w rozwoju tego wyznania, począwszy od jego korzeni w XIX-wiecznej Ameryce

aż po współczesność. Kurs szczegółowo omawia początki ruchu adwentystycznego, który wyłonił się z szeroko zakrojonej tradycji millerystycznej, a następnie prześledzi rozwój teologiczny i organizacyjny Kościoła po Wielkim Rozczarowaniu w 1844 r.

Studenci dowiedzą się o kluczowych postaciach, takich jak Ellen G. White, jej wpływie na kształtowanie doktryn kościelnych oraz roli jej pism w życiu i misji Kościoła. Zajęcia poruszają także tematy związane z ekspansją międzynarodową i misyjną, adaptacją do różnych kultur oraz wyzwaniem, przed którymi stanął Kościół w XX i XXI w., w tym kwestie społeczne, etyczne i ekumeniczne.

Kurs wykorzystuje różnorodne metody nauczania, w tym wykłady, dyskusje, analizę tekstów źródłowych oraz projekty badawcze, które pozwalają studentom na zgłębianie historii i myśli teologicznej Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego. Celem zajęć jest nie tylko przekazanie wiedzy, ale również zachęcenie do krytycznego myślenia o tożsamości i przyszłości Kościoła w kontekście globalnych zmian religijnych i społecznych.

2.5. Moduł teologii systematycznej

Wstęp do teologii – stanowi wprowadzenie w arkana teologii jako nauki. W programie nauczania stanowi on w związku z tym przygotowanie do szeregu przedmiotów, zajmujących się różnymi aspektami teologii na dalszych etapach studiów. Przedmiot zaczyna się od szerokiej analizy zagadnienia czym jest teologia. Przeanalizowane zostaną różne definicje po to, by uświadomić studentom zarówno pochodzenie i podstawowe założenia teologii, ale także różne perspektywy postrzegania czym jest i czym powinna być teologia. Wśród autorów, którzy posłużą nam jako fundament w zdefiniowaniu teologii wymienić można: Karl Barth, Wayne Grudem, Richard C. H. Lenski, D. L. Migliore, N. R. Gully i inni. Następnie omówiony zostanie podział teologii z odniesieniem do przykładów oraz źródła teologii (*loci theologici*) i to zarówno z perspektywy protestanckiej jak i katolickiej. Tu zwrócimy szczególną uwagę na Pismo Święte jako główne źródło teologii oraz na zagadnienie natchnienia. W kolejnej części zajęć zajmiemy się relacją teologii do innych nauk - zwłaszcza filozofii, a także kultury. Będziemy starali się stwierdzić na ile teologia jest zależna od innych nauk, takich jak właśnie filozofia, a na ile stanowić ona powinna odrębną dziedzinę badawczą. W ostatniej części zajęć skupimy się na krótkim szkicu z historii teologii, prowadzącym do lepszego zrozumienia współczesności.

Dogmatyka – dogmatyka, wraz z etyką, stanowi integralną część teologii systematycznej, tj. usystematyzowanego wykładu określonych doktryn chrześcijańskiej nauki. Stanowi zwieńczenie teologii, wychodząc bowiem z pozycji Pisma Świętego jako źródła teologii, z uwzględnieniem namysłu nad określonymi punktami doktryny w perspektywie historii rozwoju doktryn, wchodzi w bieżący kontekst życia Kościoła by zaktualizować i wyrazić na nowy, adekwatny sposób „stare” prawdy wiary.

Zajęcia z dogmatyki obejmują wprowadzenie do studiów teologicznych i głównych wykładni doktryn chrześcijańskich. Rozpoczynając studia z teologii studenci zwykle znajdują się na poziomie teologicznym szkoły sobotniej. Większość z nich jest nieukształtowana, jeśli chodzi o myślenie teologiczne. Brakuje także wiedzy dotyczącej szerszego kontekstu filozoficznego, kulturowego i historycznego, w którym rozwijała i rozwija się teologia chrześcijańska. Nie są również świadomi różnych podejść do poszczególnych doktryn, zalet tych podejść i logiki, która się za nimi kryje.

Kurs z dogmatyki ma więc wiele celów. Pierwszym jest uświadomienie studentom i studentkom zakresu wykładu głównych doktryn chrześcijańskich i ich funkcji w ramach określonych systemów teologicznych wraz z praktycznymi implikacjami. Drugim celem jest przedstawienie najistotniejszych debat doktrynalnych między głównymi szkołami myślenia w chrześcijańskiej tradycji teologicznej. Cel trzeci – wskazanie powiązań między określonymi koncepcjami teologicznym a kontekstem filozoficznym, w którym się one rozwijały.

Etyka teologiczna – Etyka teologiczna (w tradycji katolickiej określana nauką moralną) stanowiła pierwotnie integralną część teologii systematycznej. Współcześnie wydziela się ją i zagadnienia dogmatyki i etyki są omawiane odrębnie. Namysł nad znaczeniem ludzkiego życia oraz jego praktyczną realizacją ujęty jest tutaj z perspektywy Objawienia (w odróżnieniu od etyki filozoficznej). W ramach zajęć przedstawione zostanie syntetyczne ujęcie zasad etycznych ujętych w Piśmie Świętym oraz próba ich aplikacji w nowo powstających wyzwaniach współczesnego świata. Kwestie te wymagają odwołania się do generalnych poglądów Biblii na temat Boga, człowieka i, w perspektywie teologii protestanckiej, znaczenia Bożej łaski w realizacji etycznych postulatów biblijnych. Od zasad ogólnych uczestnicy kursu przejdą następnie do wybranych zagadnień szczegółowych, które także zostaną potraktowane syntetycznie. Studenci/studentki będą mieli/miały możliwość zapoznania się z etycznym dyskursem dotyczącym takich zagadnień jak: etyka seksualna, bioetyka, i in.

Teologia pism Ellen G. White – przedmiot obejmuje szereg tematów koniecznych do zrozumienia pochodzenia, funkcji teologicznej, eklezjalnej i społecznej „ducha prorocstwa” oraz miejsca, jakie pisma Ellen White powinny zajmować w ramach działalności Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego. W tym celu studenci będą mieli możliwość poznania szeregu zagadnień związanych zarówno z teologiczną bazą działalności Ducha Świętego, zwłaszcza w zakresie natchnienia u proroków, jak i z biblijnym i historycznym zapisem samych wydarzeń związanych z działaniem „ducha prorocstwa” w osobie Ellen G. White. Porównanie wizji, snów towarzyszących prorokom biblijnym z tymi, których doświadczyła Ellen G. White, także na podstawie sprawozdań świadków, pozwoli wskazać, że oddziaływanie Ducha Świętego w procesie natchnienia jest w obu przypadkach bardzo zbliżone. Z kolei analiza wypowiedzi samej Ellen White oraz badaczy jej dzieł pozwoli na postawienie wyraźnego rozgraniczenia między autorytetem Pisma Świętego a pismami Ellen White, wskazując na doktrynotwórczy charakter Biblii i pomocniczy cel pism proroczych. Ważnym działem zajęć jest omówienie zasad hermeneutycznych dotyczących pism Ellen White, to jest, jak ogólne reguły hermeneutyki Pisma odnoszą się do ducha prorocstwa i na ile w związku z tym, pisma te mają autorytet w kontekście działalności Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego. W tym celu poza omówieniem samych zasad oraz przykładów, wzięte pod uwagę zostaną także wybrane zdarzenia historyczne, aby wykazać fundamentalny wpływ Pisma Świętego na zasady wiary Kościoła. Przyjrzymy się ważnym wątkom w twórczości Ellen White, jak np. wielki bój, miłość i dobroć Zbawiciela. Omówiony zostanie także sposób, w jaki Ellen White interpretowała Pismo Święte. Autorytet jej pism posłuży nam jako podstawa do omówienia tego, jak ów głos przyczynił się do rozwoju Kościoła nie tylko w kontekście wzrostu liczebnego, ale także obranych kierunków rozwoju i strategii działania i korzyści wynikających z otwarcia Kościoła na to oddziaływanie (misja, zdrowie, edukacja, itp.). Na tej podstawie wskazana zostanie rola, jaką jej pisma powinny odgrywać dzisiaj. Ostatnim tematem zajęć jest kwestia krytyki dzieł i samej osoby Ellen White wraz z omówieniem wybranych elementów apologetycznych.

2.6. Moduł teologii praktycznej

Homiletyka – kazanie jest unikalnym środkiem przekazu z uwagi na treść, cel i formę. Stąd konieczność zwracania uwagi na prawidłowy proces przygotowywania treści oraz właściwą ich prezentację. Ponieważ zasadniczym celem kazania jest budowanie wiary, więc homiletyka operuje w nader delikatnej materii ducha. Wprawdzie znajomość czysto psychologicznych metod oddziaływania na słuchaczy bywa przydatna, jednak osobom wygłaszającym kazania potrzeba głębszego doświadczenia duchowego, by posługując się tym pięknym narzędziem, wywołać pożądaną skutek.

Duszpasterstwo – Przez pojęcie duszpasterstwa rozumiemy zorganizowaną religijną i moralną, a także opiekuńczo-wychowawczą działalność Kościoła, polegającą na służbie miłości, czyli diakonii.

Celem tej działalności jest duchowy i moralny rozwój wierzących, a tym samym wzrost Kościoła jako społeczności ludu Bożego. W Kościele adwentystycznym, w którym choć istnieje zorganizowane i profesjonalne duszpasterstwo sprawowane przez duchownych, służbę duszpasterską sprawują także wyznawcy zgodnie z ewangeliczną zasadą powszechnego kapłaństwa wierzących.

Celem kursu jest zapoznanie studentów IBP z biblijnymi i teologicznymi podstawami duszpasterstwa sprawowanego zarówno przez duchownych jak i wyznawców Kościoła, a także z głównymi funkcjami duszpasterstwa: informacyjno-poznawczą, kultowo-organizacyjną, społeczno-wychowawczą, a także misyjną.

Ważnym celem kursu jest też nabycie przez studentów podstawowych umiejętności duszpasterskich: prowadzenie wizyt i rozmów duszpasterskich, prowadzenie nabożeństw i obrzędów religijnych, a także szczególnej posługi duszpasterskiej jak: chrzest święty, ślub, błogosławienie dzieci, czy pogrzeb.

Poprzez ukazanie coraz nowszych wyzwań duszpasterskich jakimi w Kościele adwentystycznym stają się: służba dzieciom, duszpasterstwo więzienne, czy emigrantów, istnieje stała potrzeba poszerzania wiedzy i zdobywania nowych umiejętności koniecznych w realizacji duszpasterskiego powołania.

Misjologia – Przedmiot poświęcony jest pogłębionej refleksji nad naturą, celem i formami misji chrześcijańskiej w świetle Pisma Świętego, historii Kościoła oraz współczesnych wyzwań społeczno-kulturowych. Jako dyscyplina teologiczna, misjologia nie ogranicza się jedynie do praktyki głoszenia Ewangelii (ewangelizacji), lecz obejmuje znacznie szersze spektrum zagadnień, takich jak: antropologia misji, kontekstualizacja przesłania, dialog międzykulturowy, etyka misji, strategia rozwoju wspólnot kościelnych, a także współczesne modele misyjne.

Ewangelizacja, będąca bezpośrednim głoszeniem Dobrej Nowiny, stanowi jedno z kluczowych narzędzi misyjnych, lecz sama w sobie nie wyczerpuje całości zagadnienia misji. Misjologia analizuje i interpretuje działania misyjne w szerokim kontekście biblijnym, kulturowym i historycznym. Umożliwia również formułowanie świadomej strategii misyjnej, która nie tylko przekazuje treść Ewangelii, ale czyni to z wrażliwością na lokalne uwarunkowania, historię relacji międzyreligijnych, wyzwania globalizacji oraz potrzeby współczesnego człowieka.

Kluczową ideą przedmiotu jest zrozumienie misji jako nieustannego zadania Kościoła, które wymaga krytycznej autorefleksji, oceny skuteczności podejmowanych działań oraz dostosowania formy i języka do zmieniających się realiów społecznych i kulturowych. Misja nie jest jedynie działaniem zewnętrznym – to także pytanie o tożsamość wspólnoty wierzących i o jej gotowość do bycia znakiem Królestwa Bożego w świecie. Misjologia pomaga więc nie tylko w planowaniu działań, ale także w teologicznym rozeznaniu tego, co to znaczy być Kościołem misyjnym „tu i teraz”.

Zajęcia mają charakter interdyscyplinarny: łączą podejście teologiczne, biblijne i socjologiczne. Studenci poznają modele misji obecne w historii chrześcijaństwa, uczą się analizować aktualne wyzwania (sekularyzacja, migracje, pluralizm religijny) oraz rozwijać umiejętność formułowania kontekstualnych i etycznych strategii działania. Celem kursu jest nie tylko przekazanie wiedzy, ale również inspirowanie do misyjnego stylu życia i służby w duchu Chrystusa – z pokorą, wrażliwością i odwagą.

2.8. Praktyki zawodowe

Praktyki pastoralne

Cele praktyk:

- nabycie przez studentów praktycznych umiejętności duszpasterskich;
- przygotowanie do pracy w zborach i ze zborami;
- krytyczna ocena i refleksja własnej pracy i organizacji pracy zboru;
- poszerzania i uzupełnianie wiedzy zdobywanej w toku studiów.

Zadania do wykonania w trakcie praktyk:

- student jest zobowiązany do prowadzenia studium biblijnego Szkoły Sobotniej;
- napisanie konspektu kazania;
- wygłoszenie kazania (przynajmniej jedno w semestrze);
- uczestniczenie w wizytach duszpasterskich wraz z pastorem;
- uczestniczenie w spotkaniach rady zboru;
- uczestniczenie w pracach komitetów zborowych (komitet Szkoły Sobotniej; komitet ewangelizacji; komitet młodzieży);
- prowadzenie/hospitowane studium biblijnego przygotowującego do chrztu;
- uczestniczenie w inicjatywach misyjnych, takich jak:
 - kolportaż;
 - wykłady ewangelizacyjne;
 - Expo Zdrowie;
 - programy odwykowe;
 - i inne działania prospołeczne i ewangelizacyjne.

Wymiar godzinowy praktyk pastoralnych:

- I rok – 50h
- II rok – 50h
- III rok – 50h

3. Pracownicy IT

3. Pracownicy IT

3.1. Kierownictwo IT

Dyrektor Instytutu Teologicznego – dr Adam Grześkowiak

Telefon: +48 661348416

E-mail: adam.grzeskowiak@wsth.pl

Dyrektor IT jest odpowiedzialny za kierowanie działalnością Instytutu i decydowanie we wszystkich sprawach instytutu niezastrzeżonych do kompetencji innych organów WSTH.

3.2. Rada IT

Zgodnie z Statutem WSTH, Art. 28, organem odpowiedzialnym za ogólne kierunki działalności IT jest Rada tegoż Instytutu, w skład której wchodzi obecnie:

1. dr Adam Grześkowiak (przewodniczący Rady, dyrektor IT);
2. dr n. med. Anna Słonecka-Polok, prof. WSTH (rektor WSTH);
3. dr Łukasz Romanowski (prorektor WSTH, wykładowca IT)
4. mgr Konrad Pasikowski (Dyrektor Departamentu Edukacji w przy Zarządzie Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w RP oraz wykładowca IT);
5. mgr Mateusz Krzesiński (wykładowca IT);
6. dr Beata Gebel (wykładowca IT)
7. Piotr Żyziński (przedstawiciel studentów IT WSTH)

Do kompetencji Rady należą: 1. Ustalanie ogólnych kierunków działalności Instytutu; 2. Uchwalanie planu studiów i programów nauczania; 3. Działanie na rzecz zapewnienia właściwych warunków oraz kierunków rozwoju kadry naukowej i dydaktycznej Instytutu; 4. Opiniowanie wniosków w sprawach zmian organizacyjnych Instytutu; 5. Opracowanie projektu regulaminu Instytutu; 6. Podejmowanie uchwał w sprawach przedłożonych przez Dyrektora Instytutu, Senat lub Rektora; oraz 7. Wyrażanie opinii społeczności Instytutu (zob. Art. 30).

3.3. Sekretariat IT

Sekretariatem IT kieruje lic. Dominika Dziedzic

godziny urzędowania:

poniedziałek-czwartek 10:00 – 15:00

tel. 696 975 001

e-mail: it@wsth.pl

Do zadań sekretariatu należą:

- obsługa studenta: telefonicznie, drogą e-mail oraz w wyznaczonych dniach i godzinach w biurze;

- zamieszczanie i aktualizacja w e-dziekanacie informacji dotyczących przebiegu studiów, planu zajęć, oraz aktualności;
- prowadzenie e-rekrutacji oraz udzielanie wszelkich z tym związanych informacji;
- przekazywanie informacji dotyczących planu zajęć wykładowcom;
- wprowadzenie wykładowców w pracę na platformie e-dziekanatu;
- przygotowanie dokumentacji podczas rekrutacji oraz egzaminów licencjackich, wystawiania zaświadczeń, dyplomów, legitymacji oraz innych dokumentów studentom/studentkom, pracownikom dydaktycznym oraz uprawnionym instytucjom;
- sporządzenia sprawozdań do GUSu oraz na potrzeby Senatu Szkoły i Rady Szkoły;
- realizacja zadań zleconych przez dyrektora Instytutu Teologicznego.

3.4. Wykładowcy IT

Staraniem kierownictwa IT jest, aby wykładowcy Instytutu posiadali jak najlepsze kwalifikacje, nie tylko w obszarze kompetencji twardych (w zakresie wiedzy i praktyki), ale również w kwestii właściwego tworzenia relacji w przestrzeni akademickiej i przekazu wiedzy. Chcielibyśmy także umożliwić studentom i studentkom współpracę z wykładowcami pochodzącymi z różnych środowisk kulturowych. Wierzymy, że międzynarodowy charakter grona pedagogicznego może stanowić jedną mocnych stron i zwiększać doświadczenie tych, którzy przygotowują się do posługi duszpasterskiej w coraz bardziej zróżnicowanym świecie.

Dr Beata Gebel (ur. 12 sierpnia 1978 w Gliwicach) – wieloletni nauczyciel i wykładowca akademicki. Absolwentka Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (kierunek: resocjalizacja), Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (kierunek: pedagogika religijna i etyka), Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej w Podkowie Leśnej (kierunek: teologia), Uniwersytetu Warszawskiego (Wydział Pedagogiczny, kierunek: Edukacja i reedukacja dzieci w wieku 3-9 lat). Od roku 2016 – doktor nauk społecznych na kierunku pedagogika. Od wielu lat dyrektor Sekretariatu Edukacji Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, organizatorka szkoleń i konferencji poświęconych nauczaniu, rodzinie, pracy dydaktycznej z dziećmi i młodzieżą. Prywatnie matka dwóch nastoletnich synów.

Telefon: 791 278 326

Email: beata.baron@wsth.pl

Mgr Klaudia Głowacka-Orzechowska (ur. 1981 r. w Warszawie) jest absolwentką filologii polskiej na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (2005) oraz Studium Teologii Biblijnej Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej (2008).

Od trzynastu lat jest związana zawodowo z Wyższą Szkołą Teologiczno-Humanistyczną w Podkowie Leśnej, gdzie pracuje jako bibliotekarka, specjalista do spraw personalnych oraz wykładowca.

Telefon: 600 032 278

Email: klaudia.glowacka@wsth.pl

Dr Adam Grześkowiak (ur. 1981 r. w Kaliszu) jest absolwentem Instytutu Seminaryjno-Pastoralnego Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej (2005) oraz Wydziału Teologicznego Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (2008). W latach 2009–2013 odbył studia doktoranckie w ChAT, które ukończył uzyskując stopień doktora nauk teologicznych w specjalności biblistyka. Podstawę obrony stanowiła rozprawa: *Παρά τοὺς πόδας Γαμαλιήλ. Źródła i zastosowanie egzegezy rabinicznej w 1. Liście do Koryntian*, napisana pod kierunkiem ks. dra hab. Marka Jerzego Uglorza, prof. ChAT.

Dr Grześkowiak od czternastu lat jest związany zawodowo z Diecezją Wschodnią Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego. W 2006 r. podjął pracę pastorską, początkową pełniąc służbę w okolicach Warszawy, w latach 2008–2014 w Siedlcach i Łukowie, a od 2014 r., po przeprowadzce do Białegostoku, objął funkcję seniora Okręgu Podlaskiego i pastora lokalnych zborów, którą pełni do tej pory. 30 czerwca 2019 r. Rada Szkoły powołała go na funkcję dyrektora Instytutów teologicznych WSTH.

Jest wykładowcą Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej oraz Andrews University, w których wykłada egzegezę Nowego Testamentu, teologię Nowego Testamentu, Ewangelie i Dzieje Apostolskie oraz Apokalipsę Jana. W latach 2014–2016 był konsultantem przekładu Biblii Ekumenicznej. Jest autorem kilkunastu artykułów z obszaru biblistyki w czasopismach naukowych i popularnonaukowych oraz książek: *Grzech według trzech pierwszych rozdziałów Listu do Rzymian*, Podkowa Leśna: Signa Temporis, 2009; „*U stóp Gama-liela...*” (Dz 22,3). *Zastosowanie metod egzegezy żydowskiej w Pierwszym Liście do Koryntian* (Biblica et Iudaica 6), Pelplin: Wydawnictwo Bernardinum, 2017. Od 2015 r. współredaguje polskie wydanie *Teologii Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego* (cz. 1, 2016; cz. 2., 2018, cz. 3, w przygotowaniu). Bierze także udział w opracowaniu haseł do *Seventh-Day Adventist International Biblical-Theological Dictionary* (Biblical Research Institute) stanowiącego dodatek serii *Seventh-Day Adventist International Biblical Commentary*.

Telefon: +48 661348416

Email: adam.grzeskowiak@wsth.pl

Mgr Mateusz Krześciński (ur. 1987 r. w Warszawie) jest mężem Karoliny oraz ojcem dwójki wspaniałych dziewcząt: Lilianny i Polianny. Jest absolwentem Instytutu Seminaryjno-Pastoralnego Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej (2010) oraz Wydziału teologicznego Newbold College of Higher Education (2015). Aktualnie realizuje studia doktoranckie na Wydziale Religii i Teologii Uniwersytetu Manchesterskiego w zakresie biblistyki Nowego Testamentu i literatury wczesnego judaizmu pisząc pracę doktorancką dotyczącą znaczenia metafory „obrzezanie serca” w Rz 2,29 pod kierunkiem Greenwood Professor of New Testament Peter Oakes.

Pastor Krześciński pełnił służbę ewangelizacyjną i duszpasterską jako pracownik dwóch diecezji Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w RP. Początkowo w latach 2010–2012 był pionierem misji globalnej na terenie Wyszkowa w Diecezji Wschodniej. Następnie, w tym samym charakterze służył w Siemianowicach Śląskich na terenie Diecezji Południowej. W latach 2015-2019 był pastorem na terenie Jastrzębia-Zdroju, Rybnika i Żor. Przez półtora roku pełnił funkcję Dyrektora Sekretariatu Rodziny w Diecezji Południowej.

Od 2016 r. jest wykładowcą WSTH gdzie przez trzy pierwsze lata wykładał Teologię Pism Ellen G. White, a aktualnie wykłada Egzegezę Starego Testamentu, Pięcioksiąg, Listy Pawła i List do Hebrajczyków. Jest autorem kilku artykułów z zakresu biblistyki oraz bierze udział w opracowaniu haseł do *Seventh-Day Adventist International Biblical-Theological Dictionary* (Biblical Research Institute) stanowiącego dodatek serii *Seventh-Day Adventist International Biblical Commentary*.

Telefon: +44 7546918447

Email: mateusz.krzesinski@wsth.pl

Mgr Mariusz Maikowski jest absolwentem Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej w Podkowie Leśnej (teologia) oraz Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (pedagogika religii i etyki). Od 34 lat służy jako pastor w Diecezji Wschodniej Kościoła Adventystów Dnia Siódmego. Rozpoczął swoją służbę w Siedlcach (1986–1993), a następnie pracował w Zamościu (1993–2000) i w Lublinie (2000–2017), gdzie też pełnił funkcję seniora okręgu lubelskiego. Od roku 2017 jest pastorem zboru stołecznego Kościoła Adventystów oraz seniorem okręgu mazowieckiego. Od blisko 19 lat związany jest z Wyższą Szkołą Teologiczno-Humanistyczną, gdzie prowadził zajęcia z przedmiotów: biblistyka Nowego Testamentu, wstęp do teologii, etyka teologiczna, a obecnie powierzono mu wykłady z duszpasterstwa. Prywatnie jest mężem Iwony. Ma dwoje dzieci: Magdalenę i Daniela i dwóch wnuków: Aleksandra i Patryka.

Telefon: (+48) 509 393 931

Email: mariusz.maikowski@wsth.pl; mariusz.maikowski@advent.pl

Mgr Zbigniew Makarewicz (ur. 1963 w Pisz) jest absolwentem Seminarium Duchownego Kościoła Adventystów Dnia Siódmego w Podkowie Leśnej (1986). Jesienią tego roku rozpoczął służbę duszpasterską. Studia licencjackie ukończył w Wyższej Szkole Teologiczno-Humanistycznej im. Michała Beliny-Czechowskiego w Podkowie Leśnej, broniąc pracę pt. „*«Crux simplex» jako narzędzie męki Jezusa Chrystusa – analiza poglądu Świadków Jehowy*” (2001). Studia magisterskie ukończył na Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, gdzie pod kierunkiem prof. dr hab. Zachariasza Łyko napisał, a następnie obronił pracę pt. „*Rok 1975 w profetyce Świadków Jehowy w ujęciu adwentystyczno-krytycznym*” (2006). W latach 2007, 2010 i 2011 prowadził wykłady biblijne dla środowisk polonijnych w Australii, Anglii i USA. Od wielu lat współpracuje z WSTH wykładając przedmioty związane z biblistyką, religioznawstwem i historią kościoła. W IT wykłada: Wstęp ogólny do Pisma Świętego oraz Księgi dydaktyczne Starego Testamentu.

Prywatnie szczęśliwy mąż Mai i dumny ojciec dwóch przeuroczych dziewczyn: Mai i Natalii.

Telefon: 661 480-948

Email: zbigniew.makarewicz@wsth.pl; zbigniew.makarewicz@advent.pl

Prof. ChAT, dr hab. Andrzej P. Kluczyński – ur. w 1972 roku, doktor habilitowany nauk teologicznych w zakresie teologii biblijnej, prof. nadzwyczajny Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. W 1997 roku ukończył studia teologiczne na Chrześcijańskiej Akademii w Warszawie. W roku akademickim 1998/1999 studiował na Wydziale Teologii Ewangelickiej Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität w Bonn. W 2002 roku uzyskał stopień doktora na podstawie rozprawy *Koncepcja władzy w Izraelu powygnaniowym według Ksiąg Aggeusza i Protozachariasza*. W 2013 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie dorobku i monografii „*Księżę Pokoju*” (Iz 9,5). *Obraz monarchii izraelskiej w księgach prorockich Starego Testamentu* (Warszawa 2012). Odbywał wizyty naukowe i kwerendy biblioteczne na uniwersytetach Bar Ilan w Tel Awiwie, Tybindze, Oksfordzie i w Jewish Theological Seminary w Nowym Jorku. W 2018 roku uczestniczył w wykopaliskach w Mieście Dawida w Jerozolimie prowadzonych przez Uniwersytet w Tel Awiwie. W 2021 roku rozpoczął współpracę z Wyższą Szkołą Humanistyczno-Teologiczną w Podkowie Leśnej. Członek Gesellschaft für Evangelische Theologie i Wissenschaftliche Gesellschaft für Theologie. Zaangażowany w projekt egzegeza.pl. Jego zainteresowania badawcze dotyczą starotestamentowego profetyzmu i dialogu chrześcijańsko-żydowskiego. Autor dwóch książek (w opracowaniu wydawniczym trzecia), około trzydziestu artykułów naukowych i blisko stu artykułów popularnonaukowych.

Email: andrzej.kluczyski@wsth.pl

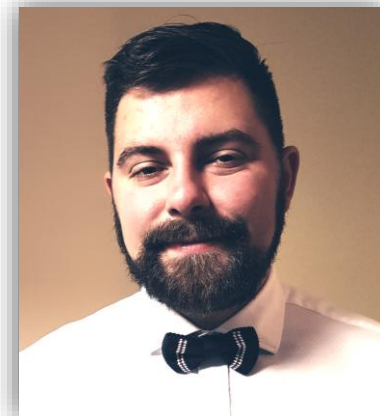
Mgr Marek Micyk, ur. 1979 w Katowicach. Absolwent Instytutu Teologicznego w Wyższej Szkole Teologiczno-Humanistycznej oraz Instytutu Pedagogiczno-Katechetycznego w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej. Służbę pastorską pełni od 2006 roku. W 2011 roku został powołany na dyrektora sekretariatu młodzieży przy Diecezji Wschodniej, a w 2014 przy Zarządzie Kościoła. Pasjonat pracy z młodzieżą, sportu, turystyki oraz archeologii. Od 2004 r. w związku z małżeńskim z Joanną Słonecką-Micyk.

Telefon: 602 872 896

Email: marek.micyk@wsth.pl; marek.micyk@adwent.pl

Mgr Konrad Pasikowski (ur. 1991 r. w Łasku) jest absolwentem Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej im. Michała Beliny-Czechowskiego w Podkowie Leśnej (2013), gdzie obronił pracę licencjacką, pisaną pod kierunkiem dra Igora Barona, pt.: *Elementy poselstwa trzech aniołów w Starym Testamencie* na kierunku teologia adwentystyczna, o specjalności *Seminaryjno-Pastoralnej*. Następnie ukończył studia magisterskie na kierunku pedagogika, o specjalności *Edukacja Wieku Dziecięcego*, na Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach, broniąc pracę dyplomową, pisaną pod kierunkiem dr hab., prof. UPH Sławomira Sobczaka, pt.: *Poziom kompetencji moralnych a nasilenie orientacji konsumpcyjnej młodzieży ponadgimnazjalnej* (2016).

Aktualnie mgr Konrad Pasikowski jest doktorantem Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, gdzie prowadzi badania w ramach przewodu doktorskiego pt.: *Archetyp relacji międzyludzkiej w myśli Antoniego Kępińskiego jako wzorzec relacji wychowawczej*, pod kierownictwem dra hab., prof. APS Jarosława Gary. W ramach praktyk doktoranckich mgr Konrad Pasikowski prowadził ćwiczenia z przedmiotu *Podstawy pedagogiki* (2018/2019) oraz *Pedagogika porównawcza* (2019/2020). Ponadto jest autorem artykułów w naukowych czasopismach punktowanych oraz rozdziałów w monografiach recenzowanych z obszaru nauk pedagogicznych.

Od 6 lat związany jest ze służbą w Kościele Adwentystów Dnia Siódmego w RP, od 2014 r. jako pastor w Diecezji Wschodniej, opiekując się zborami w Siedlcach i Łukowie. W czerwcu 2019 powołany został przez Radę Diecezji Wschodniej na funkcję Dyrektora Sekretariatu Dzieci i Młodzieży oraz otrzymał dodatkowy przydział terenu służby duszpasterskiej w Ostrowii Mazowieckiej.

Inklinacje naukowe mgr. Konrada Pasikowskiego zogniskowane są wokół filozofii religii, teologii naturalnej, pedagogiki, metodologii badań pedagogicznych i hermeneutyki filozoficznej. Na co dzień jest mężem Marty, z którą dzieli zainteresowania naukowe, a także miłośnikiem zwierząt i muzyki jazzowej.

Telefon: +48 669 450 105

Email: konrad.pasikowski@wsth.pl

Mgr Dawid Polok. Urodził się w Bielsko-Białej, wyjątkowej części Europy zwanej Śląskiem. Przygodę z edukacją teologiczną rozpoczął w Wyższej Szkole Teologiczno-Humanistycznej w Podkowie Leśnej, a kontynuował w Andrews University w Berrien Springs (USA). Po ukończeniu zagranicznych studiów teologicznych powrócił do kraju i przez kilka lat pracował jako pastor oraz nauczyciel akademicki. Posiada również stopień inżyniera w dziedzinie informatyki. Obecnie pracuje jako nauczyciel oraz jako informatyk. Na co dzień spędza czas zgłębiając wiedzę teologiczną oraz wykorzystując nowe technologie w misji. Wraz z żoną Ewą mieszkają w Warszawie.

Telefon: 885 230 122

Email: dawid.polok@wsth.pl

Dr Łukasz Romanowski jest absolwentem Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej (teologia biblijna; 2010) oraz Wydziału Anglistyki Uniwersytetu Łódzkiego (1997). W roku 2003 uzyskał tytuł doktora nauk humanistycznych na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Kazania Johna Donne'a: ich aspekty teologiczne i literackie*. Przez szereg lat dr Romanowski był związany z Uniwersytetem Łódzkim, gdzie pracował wpraw jako doktorant a potem adiunkt na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych w katedrze Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej. W tym okresie wykonywał szereg prac w kościele, działając jako starszy zboru, radny diecezji a potem radny kościoła. W roku 2010 podjął decyzję o podjęciu stałej pracy w Kościele. Na początku pracował jako ewangelista na terenie diecezji wschodniej KADS w Płocku, gdzie obok opieki nad zbozem i pracy ewangelizacyjnej, zajmował się też pierwszym centrum misyjnym w Polsce. Od końca 2012 roku pracuje w Wyższej Szkole Teologiczno-Humanistycznej jako kapelan, gdzie troszczy się o duchową atmosferę kampusu oraz wykonuje inne obowiązki związane z działalnością Szkoły, pełniąc m.in. rolę wykładowcy i koordynatora akredytacji. Dr Romanowski ma na swoim koncie szereg publikacji w kraju i za granicą związanych głównie z jego zainteresowaniami kazaniem i pismami religijnymi okresu renesansu i baroku, chociaż nie tylko, które ukazały się pod patronatem takich wydawnictw jak: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Universitas, Polska Akademia Umiejętności, Ossolineum, Peter Lang, i innych. Prywatnie jest mężem Kristine i ojcem dwu córek: Hani i Noemi. W IBP wykłada: Wstęp do teologii, Historię Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, Teologię pism Ellen G. White oraz języka angielski (teologiczny).

Telefon: +48 501750799

Email: lukasz.romanowski@wsth.pl

Mgr Taras Semeniuk (ur. 1992 r. w Czerniowcach) jest absolwentem Wydziału Historycznego Instytutu Historii Nowoczesnej Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. Jurija Fedkowycza (studia magisterskie, 2012) oraz Instytutu Seminaryjno-Pastoralnego Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej (2017). W trakcie studiów pastoralnych wykonywał obowiązki przewodniczącego domu studenckiego Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej im. Michała-Beliny Czechowskiego.

Od 2016 r. jest związany zawodowo z Diecezją Wschodnią Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w RP i pełni służbę pastorską. W 2016 roku podjął pracę ewangelisty na terenie okręgu Mazowieckiego (Kozienice). Od 2018 roku jest pastorem stażystą wykonując posługę w okręgu lubelskim (Puławy). Jako nauczyciel akademicki Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej wykłada historię Kościoła oraz teologię historyczną. Prowadzi także kanał ewangelizacyjny: Connect Inspire Change (https://www.youtube.com/channel/UCdRXHK-0B4UrDzy8d_BRcQA).

Telefon: 730 107 463

Email: taras.semeniuk@wsth.pl

Mgr Piotr Stachurski (ur. 1972 r. w Ostrowcu Świętokrzyskim) jest absolwentem Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej (teologia) oraz Wyższej Szkoły Edukacji Zdrowotnej i Nauk Społecznych (pedagogika chrześcijańska)

Pastor Stachurski od 23 lat pracuje w kościele Adwentystów Dnia Siódmego. Pełnił służbę ewangelisty misyjnego rozpowszechniając literaturę adwentystyczną, misjonarza pracującego nad założeniem nowych zborów, pastora w różnych zborach, a także Sekretarza Diecezji Południowej oraz Przewodniczącego Diecezji Wschodniej.

Jest wykładowcą Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej od lat wykładając zagadnienia dotyczące misjologii, jednocześnie z zapałem osobiście podejmując różnorodne działania ewangelizacyjne i z przyjemnością angażując w nie wierzących, z radością oglądając ich duchowy wzrost w służbie dla Boga.

Prywatnie, mąż Renaty i ojciec Daniela oraz Julii.

Telefon: +48 668 484 418

Email: piotr.stachurski@wsth.pl

4. Zasady studiów w IT

4. Zasady studiów w IT

4.1. Uzyskanie zaliczenia i zasady oceniania

Oceny cząstkowe – na ocenę końcową z przedmiotu składają się elementy przedstawione w sylabusach, w części: *Wymagania związane z przedmiotem i procentowy wykaz punktów składających się na ocenę końcową.*

Ocena końcowa (dyplom) – na ocenę końcową studiów składają się następujące elementy: 1. średnia z ocen uzyskanych w trakcie całego programu studiów (60%); 2. Ocena z pracy licencjackiej (20%); 3. Ocena z egzaminu licencjackiego (20%).

Wyniki z zaliczeń przedmiotowych wpisywane w e-dziekanacie są zgodne z następującymi zasadami oceniania:

Ocena	Wartość liczbowa	Skrót	Wartość procentowa
Bardzo dobry	5,0	bdb	91-100%
Dobry plus	4,5	db+	81-90%
Dobry	4,0	db	71-80%
Dostateczny plus	3,5	dst+	61-70%
Dostateczny	3,0	dst	50-60%
Niedostateczny	2,0	ndst	<50%

Ocena końcowa studiów jest zgodna z następującą zasadą oceny:

Ocena	Punktacja
Bardzo dobry	4,65– 5,0
Dobry plus	4,35 – 4,64
Dobry	3,90 – 4,34
Dostateczny plus	3,45 – 3,89
Dostateczny	3,00 – 3,44
Niedostateczny	Poniżej 3,0

4.2. Obecność na zajęciach

Od każdego studenta wymaga się regularnej obecności na wszystkich zajęciach, ćwiczeniach i innych spotkaniach akademickich. Jeśli nieobecność na zajęciach przekroczy 20% liczby godzin wykładowych z danego przedmiotu, wykładowca ma prawo do wystawienia oceny negatywnej. Trzy spóźnienia są równe jednej nieobecności.

Od wykładowców Instytutu Teologicznego WSTH oczekuje się prowadzenia dokumentacji obecności studentów. Program nauczania informuje studentów o wymaganiach dotyczących frekwencji na zajęciach.

Nieobecność usprawiedliwiona

Wykładowca ma obowiązek usprawiedliwienia nieobecności wynikającej z choroby. W takich przypadkach student jest zobligowany do przedłożenia zwolnienia lekarskiego. Usprawiedliwiona nieobecność nie zwalnia studenta z wypełnienia wszystkich obowiązków i zadań realizowanych w ramach programu nauczania danego przedmiotu. Nadrobienie materiału i/lub realizacja zadań dodatkowych jest ustalana indywidualnie z wykładowcą.

Spóźnienie/nieobecność wykładowcy

Wykładowcy są zobowiązani do pojawienia się na wykładach w ustalonym wcześniej terminie. Jeśli, z jakiegoś względu, wykładowca spóźni się, jest zobligowany poinformować grupę o opóźnieniu i wyznaczyć zadanie na czas swej nieobecności. Jeśli wykładowca nie przekaze takiej informacji, po 10 minutach studenci mają prawo do opuszczenia zajęć bez ponoszenia jakichkolwiek konsekwencji. Studenci mają prawo do poinformowania o nieobecności wykładowcy dyrektora Instytutu, a w przypadku gdy dotyczy to jego osoby, proszeni są o przekazanie informacji Rektorowi WSTH.

4.3. Uczciwość akademicka

Zgodnie z treścią ślubowania składanego przez studentów WSTH, student zobowiązuje się: „wytrwale zdobywać wiedzę i umiejętności do realizacji chrześcijańskiego posłannictwa ku chwale Boga”, a także „strzec godności studenta i dobrego imienia Uczelni”. W harmonii z powyższym oraz chrześcijańskimi zasadami uczciwości, od studentów oczekuje się rzetelności we wszelkich kwestiach akademickich.

Nieuczciwość akademicka dotyczy następujących kwestii: fałszowanie oficjalnych dokumentów, plagiat, który obejmuje kopiowanie opublikowanych prac innych osób i/lub brak wskazania zapożyczeń od innym autorów; niewłaściwe wykorzystanie materiałów chronionych prawem autorskim i/lub naruszenie umów licencyjnych (działania, które mogą skutkować podjęciem kroków prawnych oprócz działań dyscyplinarnych podejmowanych przez Uczelnię); prezentowanie pracy innej osoby jako własnej (np. egzamin, praca zaliczeniowa); wykorzystanie materiałów podczas zaliczenia lub egzaminu innych niż te, na które zezwala wykładowca; kopiowanie od innego studenta podczas testu lub innego zaliczenia; pomoc innym w aktach nieuczciwości akademickiej (np. fałszowanie list obecności, dostarczanie nieautoryzowanych materiałów dydaktycznych).